

fort, selv om denne Beslutning bliver endelig vedtagen af Rigsdagen til 1ste April eller i April Maaned.

Jeg har tilladt mig at dvæle ved disse Punkter, da det er en ekstraordinær Maade, hvorpaa vi behandle dette Forslag, det skal kun til to Behandlinger, og jeg har ingen Anelse om, hvorvidt det høje Ting vil ned sætte Udvalg. Men vil man ikke ned sætte Udvalg, tror jeg rigtignok, at denne Overenskomst vil gaa fra Rigsdagen i en Skiftelse, som endog blot i formel Henseende gør den meget uacceptabel for Kjøbenhavns Magistrat. Dog i Hovedsagen er det andet Punkt, det Realitetspunkt, jeg fremhævede. Kunde man ikke tænke sig, at Rigsdagens to Ting bleve enige om, at der, ligesom der paalægges Staten forskellige Servitutter, saaledes ogsaa blev paalagt Kommunen maaste en ganske besteden Servitut med Hensyn til Benyttelsen af en Del af Fællederne, som Kommunen faar til Raadighed, disse 197 Tdr. Land, og er der virkelig Grund til at tro, at Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse ikke — jeg havde nær sagt med Glæde — vil gaa ind paa en saadan Servitut, som, selv om den ikke behøves med Hensyn til den nuværende Kommunalbestyrelse, dog mulig kan være ganske heldig at have for Fremtidens Stald?

Rahjer: Jeg kan naturligtvis være ganske enig med den ærede Taler, der nu satte sig, med Hensyn til Friluftspladser ved en saa stor By som Kjøbenhavn, han har vistnok Ret i de Ulemper, han anførte, der vilde være ved Manglen deraf. Han mente ogsaa at have nogen Ret til at advare imod, at saadanne Pladser kom til at mangle ved den Maade, hvorpaa Bebyggelsen af Nørrebro var sket. Det havde der vist sig, at man ikke havde taget Hensyn til, at nogle Arealer kunde komme til at ligge frit, men man var bleven ved at bygge, havde anlagt Gader og brolagt ud til Assistentens Kirkegaard, ja, endnu videre. Den Slutning, han drager deraf, er imidlertid ikke bevistende i nærværende Tilfælde; thi Mærken til, at Nørrebro i den Henseende er uheldigt stillet, er netop, at det offentlige og navnlig Kommunen ikke nogen Sinde har haft saadanne større Arealer til sin Raadighed, over hvilke den kunde gøre sin Indflydelse gældende. Det er private, der eje Grundene og efterhaanden have udstykket dem, i Medfør af den til enhver Tid gældende Lov. Der er ganske rigtigt Kvarterer med smalle Gader, uden offentlige Pladser og deraf følge Ulemperne. Men saadanne kunne ikke befrygtes i nærværende Tilfælde, thi her raader netop

fra Begyndelsen af Kommunalbestyrelsen over meget store Arealer, den har i sin Magt at anlægge Gaderne paa den heldigste Maade, og ligeledes har den i sin Magt at anlægge de fri Pladser, og Torve, som ere nødvendige i et saa stort Terrain. Jeg kan derfor ikke se, at Frygten kan være stor i den Henseende, om end man ganske vist kan tænke sig en Kommunalbestyrelse, der vilde skæmme hele Terrainen ved ikke at tage de Hensyn, som ere nødvendige ogsaa for en heldig Afhændelse af Grundene; thi man kan ikke sige, at Spekulationen bedst lykkes derved, at man anvender saadanne store Terrainer paa u hensigtsmæssig Maade. Det er netop gennem brede Gader, fri Pladser og de Behvemmeligheder, der affødes der af, at Grundene faa deres Værdi. Jeg ser derfor egentlig ikke, at der er Fare for, at Friluftskvarterer ikke staves til Stede. Det ærede Medlem nævnte Sportspladser. Men Manglen deraf kan dog ikke tænkes at fremkomme før det hele Kvarter er bebygget, selv om der ogsaa blev benyttet meget Areal for at skaffe frisk Luft til Bejse. Der er dernæst en Omstændighed, som jeg tror, at det ærede Medlem oversaa, og som i en Henseende vil være medvirkende til det Formaal, han ønsker. Det er den, at af det meget betydelige Stykke af Nørrefælled, som overlades til fri Raadighed for Staten, nemlig 44½ Td. Land, maa kun 10 Td. Land bebygges. Der bliver altsaa lagt 34½ Td. Land frit, som ikke maa bebygges. Dette Stykke vil kunne anvendes til Sport, og man vil altsaa derved, naa det samme, som hvis der blev paalagt Kommunen en Servitut. Om ogsaa Stykket af Nørrefælled og hele Blegdamsfælled, som er den største, bliver bebygget, indrømmede han selv, at for Afgang til frisk Luft er der allerede i en ikke ringe Grad sørget. Han nævnte selv de store Arealer: Ørstedsparken, den botaniske Have, Aborreparke og Søerne, som virkelig i en væsentlig Henseende give Afgang til frisk Luft. Der var altsaa egentlig kun tilbage den Sportsplads, som han mente, man var udsat for at mangle, naar der ingen Servitut blev paalagt Kommunen; men til det Brug har jeg nylig peget paa de 34½ Td. Land. Naar dette betydelige Areal udlægges som en Plads, paa hvilken Sporten frit kan drives, tror jeg, at efter vore Forhold maa Pladsen anses for ret rigelig. Man kan ikke gaa ud fra Forholdene i en By som London, thi dels tror jeg, at Tilbøjeligheden til Sport er der ikke liden større end hos os, og dels er der ogsaa en langt større Befolkning. Man kan derfor ikke henføre til de Arealer, som der